

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 30 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1. FEBRUARA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5448.

Ing. Werner Otto, Berlin.

Sigurnosni postupak proti poškodjenju od visokog napona kod rendgenovih uređenja
Prijava od 6. maja 1927.

Važi od 1. oktobra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 6. maja 1926. (Nemačka).

Pronalazak odnosi se na sigurnosni postupak za otklanjanje poškodjenja od visokog napona, koji dejstvuje već pri doticanju jednog pola rentgenovog transformatora. Doticanje jednoga pola je samo po sebi bezopasno, opasnost nastaje tek kod istovremenog doticaja obih polova. Uza sve to važno je, da se predviđi isključivanje napetosti, već kod doticaja jednoga pola, jer onda ne može više nastupiti doticanje dvaju polova pod napetosti.

Dotakne li se neka osoba jednog pola transformatora, nabija se ona potencijalom, koji je različit od nule, jer pod, ne odvodi elektricitet ili u vrlo maloj meri. Prema pronalasku, kako je to u nacrtu primerice shematično predočeno, smešten je radi izkorisćenja ove pojave u blizini osobe *k*, celisodno, pod izolirajućim slojem *f* poda *e* (daske ili linoleum), jedan vod ili polu vod, celishodno jedna metalna ploča *g*, koja je preko organa za uključivanje *i*, proizvoljnog oblika, spojena sa zemljom *E*. Ploča *g* i tabani osobe tvore naboј jednog kondenzatora, čiji dielektrikum je dan izolirajućim slojem *f*. Naboј osobe, koji postaje doticanjem jednoga pola kruga struja, transformatora *a*, koji napaja rendgenovu cev *c*, influencira protivni naboј na ploči *g*; time se stvara tok struje u uzemljenom vodu *h*, koji se može iskoristiti za dejstvovanje organa za uključivanje *i*. Pomoću ovoga isključuje se celishodno transformator *a* iz mreže *d*.

U mesto da se iskoristi tok struje, koji nastaje influencijom, može se iskoristiti na-

pon u influenciranom delu na način elektrometra na primer statičnog voltmetra.

Dalje postoji mogućnost, da se za isključivanje iskoristi kapacitivna struja, koja teče kroz osobu u zemlju, odnosno, da se iz okruga ličnosti upotrebe dve tačke raznih potencijala, a spad napona između ovih tačaka upotrebljava se, posredovanjem elektronske cevi, za isključivanje organa za uključivanje.

Patentni zahtevi.

1. Sigurnosni postupak proti poškodjenju od visokog napona kod rendgenovih uređenja naznačen time, što se promene električnih odnosa, koje nastaju doticanjem visoko-naponog pola jednom ličnošću, iskorisćujući za isključenje aparata za uključivanje.

2. Sigurnosni postupak prema zahtevu 1 naznačen time, što se iskorisćenje influencujućeg dejstva dotiče se osobe na vod ili polu-vod, koji je u okrugu osobe, a smešten na pr. pod izolirajućim slojem poda.

3. Sigurnosni uređaj za izvodjenje postupka po zahtevu 2 naznačen time, što je vod uzemljen preko organa za uključivanje, koji se stavlja u dejstvo tokom struje u uzemljenom vodu.

4. Sigurnosni postupak prema zahtevu 2 naznačen time, što se napon influenciranog voda stavlja u dejstvo na način elektrometerskih uređenja.

5. Sigurnosni postupak prema zahtevu 2 naznačen time, što se za isključivanje isko-

riščava kapacitivna struja, koja teče u zemlju kroz dotičuću se osobu.

6. Sigurnosni postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se za isključivanje organa

za uključivanje iskorišćuje spad napona dvaju potencijala, koji leže u okrugu dotičuće se osobe.

